

Handläggare
Marianne Gabrielsson
Telefon: 08-508 25 950**Till**
Socialnämnden
2016-12-13

Fler familjecentraler i ytterstaden

Delrapport november 2016

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner denna redovisning.
2. Socialförvaltningen föreslås fördjupa det stadsövergripande projekt och etablera ett forum för gemensamma ställningstaganden.
3. Ärendet delges stadsdelsnämnderna.

Gillis Hammar
förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
avdelningschef

Sammanfattning

Utifrån utredningsuppdrag i budget 2015 fann socialförvaltningen i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att ytterstadsdelarna hade förutsättningar för att starta fler familjecentraler. Ett stadsövergripande projekt vid socialförvaltningens kompetenscenter barn och unga tillsammans med de sju ytterstadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen och Spånga-Tensta har drivits under 2016. Stimulansmedel har fördelats till ytterstadsdelsförvaltningarna och struktur för etablering av familjecentraler har skapats. Lovande steg har tagits mot att etablera fler familjecentraler i ytterstaden och fördjupa befintlig verksamhet. Hembesöksprogrammet som arbetats fram i Rinkeby har presenterats och samtal förs om hur programmet kan startas upp i övrig ytterstad. Lokala barn- och mödrahälsovård är positiva till stärkt samverkan och samarbete. En majoritet ser fördelar med en samlokalisering och önskar samarbeta för etablering av familjecentraler eller familjecentralslänkande verksamheter inom befintliga ekonomiska ramar. Socialförvaltningen föreslås fördjupa det stadsövergripande projektet med forum för gemensamma ställningstaganden.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2015 gavs socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utreda förutsättningarna för att starta fler familjecentraler med fokus på ytterstaden. En familjecentral innebär att öppna förskolan, socialtjänst, barnmorskemottagning och barnavårdscentral är samlokaliserade och samverkar. Det ger en plattform för samordnat tidigt stöd där jämlikt föräldraskap och integration kan främjas. Det ger även en mötesplats för att stärka den lokala demokratin.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har beretts i förvaltningsgrupp 7 december 2016.

Ärendet

Stockholm ska vara en stad för alla. Under inriktningsmålet *Ett Stockholm som håller samman* åläggs alla stadens nämnder och bolag att bidra till målen *Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor* och *Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla*.

Ett stadsövergripande projekt vid socialförvaltningens kompetenscenter barn och unga med erfarenhetsutbyte och kunskapsinhämtning har drivits under 2016. Stimulansmedel har fördelats till de sju stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden. Under året har steg tagits mot att etablera fler familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter (där flera av de fyra verksamheter är samlokaliserade men inte samtliga) och fördjupa befintlig verksamhet. Spånga-Tensta har en familjecentral med de fyra verksamheterna samlokaliserade och Rinkeby-Kista har två familjecentralsliknande verksamheter. I dessa stadsdelsförvaltningar har fokus i arbetet legat på att stärka barns och föräldrars delaktighet och fördjupa samverkan.

Vid de fem stadsdelsförvaltningar som arbetar mot etablering av familjecentral Enskede-Årsta Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Skärholmen har en projektstruktur satts samman där representanter från individ- och familjeomsorg respektive förskola, barn- och mödrahälsovård ingår på alla nivåer. Kartläggningar har gjorts över vilka behov familjerna har, vilka lokala aktörer som samarbeten kan initieras och hur medborgarna ska kunna bjudas in och bli delaktiga. Hembesöksprogrammet som arbetats fram i Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltning i samarbete med Rinkeby barnavårdscentral har presenterats och samtal pågår i övrig ytterstad om hur programmet kan startas upp och att en framgångsfaktor är att programmet erbjuds utifrån en samlokaliserad verksamhet.

Strukturer för etablering av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter har byggts upp med fokus på stärkt föräldrastöd, samverkan, samlokalisering, delaktighet och att kontinuerligt utveckla och stärka barns möjligheter till delaktighet. De har identifierat områden där de föreslår etablering av familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet. Samtal förs med lokalansvariga i området och i dialog med lokal barn- och mödrahälsovård diskuteras samlokalisering. Lokala hälsovården är positiva till stärkt samverkan och ökat samarbete men har inte en central politisk viljeinriktning som understödjer etablering av familjecentraler. En majoritet ser fördelar med en samlokalisering och önskar samarbeta för etablering inom befintliga ekonomiska ramar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den sociala hållbarhetskommissionen började 2015 kartlägga och synliggöra utvecklingen i staden. I sin första rapport presenterades betydande skillnaderna mellan stadsdelar. Socialförvaltningens utredning där samtal fördes med representanter från ytterstadsdelarnas, bekräftade detta. I utvecklingsarbetet under året har socialförvaltningen stöttat och följt de sju ytterstadsdelarna i arbetet med att skapa strukturer för etablering av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter. Där har ingått att stärka föräldrastödet, utöka samverkan, arbeta för samlokalisering och att kontinuerligt utveckla och stärka barns och föräldrars möjligheter till delaktighet.

Socialförvaltningen föreslås fortsätta det stadsövergripande projektet *Fler familjecentraler i ytterstaden* för att kunna erbjuda ytterstadsdelarna ett forum för gemensamma ställningstaganden, erfarenhetsutbyte, utbildningssatsningar och kvalitetssäkra verksamheterna. Det ger förutsättningar för att nå likställighet över staden.

Bilagor

1. Fler familjecentraler i ytterstaden